

ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ

Г-Н D. RUIZ-JARABO COLOMER

представено на 5 февруари 2009 година¹

I — Въведение

1. През последните сто години северно-американската пивоварна Anheuser-Busch Inc. и чешката Budějovický Budvar са опоненти по безкрайни съдебни дела за предоставяне на изключителното използване на означенията „Budweiser“ и „Bud“.
2. Спорът по главното производство сега се развива в Австрия пред Handelsgericht Wien (Първоинстанционен търговски съд, Виена), който през 2001 г. в рамките на същия конфликт поставя на Съда преюдициален въпрос, на който той отговаря с Решение от 18 октомври 2003 г., наричано по-нататък „Bud I“².
3. След продължително „странстване“ в по-горните съдебни инстанции делото се връща — все още неразрешено — във виенския съд, който решава да постави нови преюдициални въпроси, преди да постанови решението си.
4. С първия въпрос, който е в известна степен сложно формулиран, иска тълкуване на различни пасажки от Решение Bud I и по-конкретно на свързаните с изискванията, на които трябва да отговаря просто географско указание, за да е съвместимо с член 28 ЕО.
5. Вторият и третият навлизат в спора за изключващия характер на Регламент (ЕО) № 510/2006 на Съвета от 20 март 2006 година относно закрилата на географски указания и наименования за произход на земеделски продукти и храни³. Като тръгва изненадващо от хипотезата за квалифицирано географско указание, Handelsgericht Wien се интересува дали е действителна национална закрила на този вид наименования или двустранна защита, разпростираща се по силата на споразумение в друга държава членка, с оглед на две отделни обстоятелства: от една страна, че не е подадена заявка за общностна регистрация на означението, а от друга страна, че това квалифицирано географско указание не е посочено в Договора за присъединяване на държава членка за разлика от други, използвани за тази напитка.

¹ — Език на оригиналния текст: испански.

² — Решение по дело Budějovický Budvar (C-216/01, Recueil, стр. I-13617).

³ — ОВ L 93, стр. 12; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 71, стр. 114.

II — Правна уредба

Б — Двустранното споразумение

А — Международно право

6. Член 1, параграф 2 от Лисабонската спогодба за закрила на наименованията за произход и тяхната международна регистрация⁴ гласи, че страните по тази спогодба⁵ се задължават да закрилят на своите територии наименованията за произход на стоките на другите страни от „Специалния съюз“, признати на това основание в страната на произхода и регистрирани от международното бюро, предвидено от конвенцията, с която се учредява Световната организация за интелектуална собственост (наричана по-нататък „СОИС“).

7. Член 2, параграф 1 от Лисабонската спогодба определя „наименованието за произход“ като „географското наименование на страна, област или местност, които служат за означаване на една стока, която произхожда оттам и чиито качества или свойства се дължат изключително или основно на географската среда, включваща природните и човешките фактори“. Наименованието за произход „Bud“ е регистрирано в СОИС за бира на 10 март 1975 г. под № 598 съгласно Лисабонската спогодба.

8. На 11 юни 1976 г. Република Австрия и Чехословашката социалистическа република подписват договор относно закрилата на указанията за произход, наименованията за произход и останалите наименования, указващи произхода на земеделски и промишлени продукти (наричан по-нататък „Двустранното споразумение“)⁶.

9. Съгласно член 2 от него понятията „географски указания“, „наименования за произход“ и „останалите наименования, указващи произхода“ се използват за нуждите на споразумението за означаване на всички указания, пряко или непряко свързани с произхода на стоките.

10. Съгласно член 3, параграф 1 „чехословашките наименования, изброени в спогодба, сключена съгласно член 6, са запазени в Република Австрия за чехословашките продукти“. Член 5, параграф 1, част В, точка 2 упоменава бирите сред категориите чешки продукти, за които се отнася установената от двустранното

4 — Приета на 31 октомври 1958 г., ревизирана в Стокхолм на 14 юли 1967 г. и изменена на 28 септември 1979 г. (Recueil des traités des Nations unies, том 828, № 13172, стр. 205).

5 — Понастоящем 26 страни, сред които и Чешката република, съставяват така наречения „Лисабонски съюз“ (<http://www.wipo.int/treaties/en>).

6 — Публикуван е в Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich на 19 февруари 1981 г. (BGBl. број: 75/1981) и влиза в сила на 26 февруари 1981 г. за неопределен срок.

споразумение закрила, а приложение В към спогодбата, посочена в член 6 от споразумението, включва Vid сред чехословашките означения за земеделски и индустриални продукти (глава „Бира“).

имат такива означения, и повишаване на доверието към продуктите в очите на потребителите.

11. С Конституционен закон № 4/1993 от 15 декември 1992 година Чешката република потвърждава, че поема правата и задълженията на Чехословашката социалистическа република съгласно международното право към датата, на която тя престава да съществува.

14. Член 2 описва какво се разбира под „наименование за произход“ и „географско указание“ за целите на Регламента. Според параграф 1 от него:

В — Общностна правна уредба

1. Регламент (ЕО) № 510/2006

12. Този нов регламент за географските указания и наименованията за произход възпроизвежда по същество разпоредбите на Регламент (ЕИО) № 2081/92⁷, който отменя и замества.

13. Съображение 6 от него напомня, че „следва да бъде изработена разпоредба за подхода на Общността към наименования за произход и географски указания“ за обезпечаване на честната конкуренция между производители на продукти, които

„а) „наименование за произход“ означава „наименование на район, специфично място или, по изключение, наименование на страна, използвани за означаване на земеделски или хранителен продукт:

— с произход от този район, специфично място или страна,

— качеството или характеристиките на който се дължат предимно на географската среда, включваща природни и човешки фактори, и

⁷ — Регламент на Съвета от 14 юли 1992 година относно закрилата на географски указания и наименования за произход на земеделски продукти и храни (ОВ L 208, стр. 1).

— производството, преработката или подготовката на който се извършват в определения географски район“.

категория включва и „традиционни географски или негеографски имена“, посочващи земеделски или хранителен продукт, който изпълнява условията, предвидени в параграф 1.

б) „географско указание“ означава наименование на район, специфично място или, по изключение, наименование на страна, използвани за означаване на земеделски или хранителен продукт:

— с произход от този район, специфично място или страна,

— който притежава специфично качество, репутация или други характеристики, присъщи на географския произход, и

— производството, преработката или приготвянето на който се извършват в определения географски район.“

15. За да може даден израз да се използва като наименование за произход или географско указание, не е задължително той да е топоним, тъй като в съответствие с член 2, параграф 2 от Регламента тази

16. Членове 5—7 от Регламент № 510/2006 уреждат така наречената „нормална процедура“ за регистрация на наименования за произход и географски указания, която се извършва на два последователни етапа, първият от които се развива пред националното правителство, а вторият пред Комисията.

17. Съгласно член 5 заявките за регистрация се подават до съответната държава членка, която изпраща документите на Комисията, ако заявката отговаря на изискванията на Регламент № 510/2006.

18. Член 5, параграф 6 от Регламент № 510/2006 дава възможност на държавите членки да предоставят в съответствие с Регламента преходна закрила на наименованието на национално равнище. Тази временна защита започва от датата на изпращане на заявката на Комисията и се прекратява на датата на приемането на

решение за общностна регистрация. Ако наименованието не се регистрира, последните от преходната национална закрила са „отговорност единствено на съответната държава членка“.

налната закрила на наименованията за произход и на географските указания, съществуваща към 30 април 2004 г. по силата на Регламент (ЕИО) № 2081/92,

2. Регламент (ЕО) № 918/2004

— до 31 октомври 2004 г. като общо правило,

19. През 2004 г. присъединяването към Европейския съюз на десет нови държави налага приемането на преходни мерки, свързани с наименованията за произход и географските указания.

— или до вземането на решение, когато заявките за регистрация са изпратени на Комисията.

20. Това е целта на Регламент (ЕО) № 918/2004⁸, чийто член 1 разрешава на Чешката република, Естония, Кипър, Латвия, Литва, Унгария, Малта, Полша, Словения и Словакия да запазят нацио-

8 — Регламент на Комисията от 29 април 2004 година относно приемане на преходни разпоредби за закрила на наименованията за произход и на географските указания на земеделски продукти и храни вследствие на присъединяването Чешката република, Естония, Кипър, Латвия, Литва, Унгария, Малта, Полша, Словения и Словакия (ОВ L 163, стр. 88).

21. Този член 1 в своя параграф 3 предвижда също, че „последните от тази закрила, когато означението не се регист-

рира на общностно равнище, са отговорност единствено на съответната държава членка“. [неофициален превод]

III — Спорът по главното производство, пораждането му и преюдициалните въпроси

3. Актът за присъединяване⁹

22. В приложение II към Акта за присъединяване се разширява общностната закрила чрез регистрация като защитени географски указания на три означения за бира, произхождаща от чешкия град České Budějovice:

— Budějovické pivo,

— Českobudějovické pivo,

— Budějovický měštanský var.

9 — Акт относно условията за присъединяване на Чешката република, Република Естония, Република Кипър, Република Латвия, Република Литва, Република Унгария, Република Магта, Република Полша, Република Словения и Словашката република и промените в учредителните договори на Европейския съюз (ОВ L 236, стр. 33).

A — Кратка история на един дълъг спор

23. Борбата за изключителното използване на означенията „Budweiser“ и „Bud“ поражда сериозни конфликти в продължение на повече от век между чешкото дружество Budejovický Budvar (Budweiser Budvar, наричано по-нататък „Budvar“) и дружеството от САЩ Anheuser-Busch.

24. Пивоварната Budvar¹⁰ се намира в чешкия град České Budějovice, известен с дългогодишна традиция в производството на бира¹¹. От 1795 г. предприятията, които по-късно се сливат в днешното Budvar, произвеждат и продават бира с означенията „Budweis“¹², „Budweiser Bier“¹³, „Budvar“ или „Budbräu“¹⁴. Марката „Budweiser“ е регистрирана през 1895 г.

10 — Пълното ѝ наименование е „Budejovický Budvar, národní podnik, Budweiser Budvar, Nacional Corporation, Budweiser Budvar, Entreprise Nationale“, което означава „Пивоварна Bud от Budweis, национално дружество“.

11 — Според някои тя датира още от XIII век, когато кралят на Бохемия Přemysl Otakar II основава града и предоставя на жителите право за варене на бира (O'Connor, B., „Case C-216/01 Budejovický Budvar, Judgement of the Court of Justice of 18 November 2003“, European Business Organization Law Review 5, 2004, p. 581).

12 — Наименованието České Budějovice на немски език.

13 — На чешки език е „Budejovické pivo“, което означава „бира от Budweis“.

14 — Което означава „пивоварна Bud“.

25. Както почти всички пивовари в Сейнт Луис (Мисури), така и Anheuser-Busch са с немски произход¹⁵. Поради това не е изненадващо, че съзнавайки репутацията на бира „Budweis“, през 1876 г. решават да пуснат на американския пазар светла бира с име „Budweiser“, последвана от друга със съкратено име „Bud“. Не само се заимства названието на чешката напитка, но също така рецептата се основава на технологията на производство, използвана в Бохемия¹⁶, и се перифразира прозвището „the beer of kings“ (бирата на кралете), употребявано в Budweis, като на етикетите на американската бира се поставя фразата „the king of beers“ (кралицата на бирата). През февруари 1906 г. патентното ведомство на САЩ отхвърля искането на Anheuser-Busch за признаване на марка „Budweiser“ поради географския ѝ характер. Една година по-късно обаче регистрацията е допусната в САЩ за срок от десет години.

26. Нарастването на търговията между двете страни на Атлантическия океан поражда конфликт, чиито първи съдебни прояви датират от 1880 г. Оттогава в много

страни са заведени дела за употребата на означенията „Budweiser“ и „Bud“¹⁷, довели до твърде различни резултати¹⁸.

27. Общностният съд не остава настрана от тази глобална стратегия за водене на дела. Представителите на двете дружества (или дистрибуторите на техните продукти) често са се обръщали към европейските юрисдикции, позовавайки се на нарушаване на общностното право.

28. Многократно Anheuser-Busch е искало регистрацията на „Budweiser“ и „Bud“ като марки на Общността (в словните и фигуративните им варианти и за различни групи). Възражението на Budvar, основано на по-ранни права, води до редица решения на Втори апелативен състав на

15 — Anheuser произхожда от друго по-старо предприятие, Bavarian brewer, създадено през 1852 г. По-късно е прекръстено на Anheuser-Busch в резултат на присъединяване към фирмата на Adolphus Busch, зет на собственика на компанията, който също е немски имигрант. Тези и още исторически данни могат да се намерят на адрес www.anheuser-busch.com/History.html и на адрес www.budweiser.com.

16 — Това личи от изявленията на самия Adolphus Busch през 1894 г. в хода на делото между Anheuser-Busch и Fred Miller Brewing Company: „The idea was simply to brew similar in quality, colour, flavour and taste to beer then made at Budweis, or in Bohemia (...) The Budweiser beer is brewed according to the Budweiser Bohemian process“ (O'Connor, цит. съч., стр. 582).

17 — O'Connor (цит. съч., стр. 585) открива до четиридесет и четири отделни дела по света.

18 — В някои случаи съдилищата признават на Anheuser-Busch изключителното право на използване на името „Bud“, докато в други печели чешкото дружество. В Англия Апелативният съд на Лондон избира през 2002 г. компромисно разрешение, като приема, че и двете компании могат да ползват спорните марки. В същия смисъл Върховният съд на Япония постановява през 2003 г., че както чешките производители, така и американските могат да назовават своите бири „Budweiser“ (O'Connor, цит. съч., стр. 586). Заслужават да се отбележат и особеностите на процеса в Португалия. Решението на Върховния ѝ съд от 23 юли 2001 г., с което на Anheuser-Busch се отказва възможността за регистрация на марка „Budweiser“ в Португалия, тъй като става въпрос за наименование за произход, защитено по силата на двустранно споразумение от 1986 г. между Португалия и Чехословакия, е оспорено пред Европейския съд по правата на човека, който постановява, че оспореното решение не нарушава член 1 от протокол № 1 към Европейската конвенция за правата на човека (решение на Европейския съд по правата на човека по дело Anheuser-Busch Inc./Португалия от 11 януари 2007 г., все още непубликувано в Recueil des arrêts et décisions, точка 87).

Службата за хармонизация във вътрешния пазар („СХВП“) и до съответното им обжалване пред Първоинстанционния съд на Европейските общности.

29. Така например в Решението на втори апелативен състав на СХВП от 3 декември 2003 г.¹⁹ е прието възражението на Budvar срещу регистрацията на „Budweiser“ като марка на Общността в клас 32 (бири, ...). Това решение е обжалвано пред Първоинстанционния съд, но делото се прекратява, тъй като Anheuser-Busch оттегля заявката си за регистрация²⁰.

30. За сметка на това с решения от 14 и 28 юни и 1 септември 2006 г.²¹ втори апелативен състав на СХВП разрешава регистрацията на „Bud“ като марка на Общността въпреки възражението на Budvar, което се позовава на двустранните договори между Австрия и Чехословакия, и на регистрацията на спорното означение в СХВП като наименование за произход съгласно Лисабонските спогодби с действие на територията на Франция, Италия и Португалия²². Апелативният състав приема, че изглежда трудно „Bud“ да се разглежда като наименование за произход или като непряко географско указание, като счита, че представените от Budvar доказателства за използването на означението „Bud“ по-специално в Австрия, Франция и Португалия са

недостатъчни. Също така твърди, че простото използване на знака „Bud“ не може да представлява едновременно използване на марка и на указание за произход, тъй като те изпълняват различни и несъвместими функции. Със скорошното си Решение от 16 декември 2008 г.²³ Първоинстанционният съд отменя посочените решения на СХВП.

31. Съдът също вече е постановил две решения в рамките на общия спор между чешкото дружество Budvar и американското Anheuser-Busch. От една страна, имаме Решение от 16 октомври 2004 г. по дело Anheuser-Busch²⁴, а от друга страна, Решение Bud I от 2003 г., посочено по-горе.

32. В първото от тези решения, засягащо финландския дял от дългата сага, Съдът се произнася относно режима, приложим при използване на регистрирана марка и търговско наименование, които са потенциално несъвместими, по-специално с оглед на Споразумението за свързаните с търговията аспекти на правата върху интелектуалната собственост („Споразумение ТРИПС“)²⁵. Това решение не позволява да се направи заключение,

19 — Преписки R 1000/2001-2 и R 1024/2001-2.

20 — Решение на Първоинстанционния съд от 12 юни 2007 г. по дело Budějovický Budvar/СХВП — Anheuser-Busch (Т-71/04, Сборник, стр. II-1829, точка 228).

21 — Преписки R 234-2005-2, R 241/2005-2, R 802/2004-2 и R 305/2005-2.

22 — Все пак португалските, италианските и френските съдилища отменят регистрациите на „Bud“ като наименование за произход съгласно цитираните Лисабонски спогодби.

23 — По дело Budějovický Budvar (съединени дела Т-225/06, Т-255/06, Т-257/06 и Т-309/06, Сборник, стр. II-3555).

24 — С-245/02, Recueil, стр. I-10989.

25 — Това споразумение представлява приложение IВ към Споразумението за създаване на Световната търговска организация и е одобрено от името на Европейската общност с Решение 94/800/ЕО на Съвета от 22 декември 1994 г. (ОВ L 336, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 11, том 10, стр. 3).

приложимо към формулираните в настоящото производство въпроси.

33. За разлика от него, Решение Bud I е много по-пряко свързано с настоящото дело, тъй като поставя началото на австрийската глава, в която става въпрос по-скоро за географските указания, а не за правото на марките.

Б — Спорът по главното производство

1. Фактическата основа на първия преюдициален въпрос

34. Обстоятелствата в основата на тази съдебна битка в Австрия датират от 1999 г., когато Budvar иска от Handelsgericht Wien да разпорежи на Rudolf Ammersin GmbH (дружество, продаващо в Австрия бирата с марка „American Bud“) да се въздържа на територията на Австрия от използването на означението „Bud“ или на подобни означения, които могат да доведат до объркване, освен ако не става въпрос за продукти на самото Budvar. Основно се позовава на двустранното споразумение между Република Австрия и Чехословашката социалистическа република по силата на което означението „Bud“ (включено в приложение В към посоченото споразумение) може да се използва в Австрия само за стоки с чешки произход.

35. Паралелно Budvar сезира Landesgericht Salzburg (Областен съд на Залцбург) с подобен иск, но отправен срещу Josef Sigl KG, изключителен вносител на бира „American Bud“ в Австрия. По това второ дело, и по-конкретно по жалба в обезпечително производство, на 1 февруари 2000 г. Oberster Gerichtshof (Австрийският върховен съд) постановява определение, в което освен че потвърждава обезпечителните мерки, наложени от първоинстанционния съд, но и приема, че защитата на означението „Bud“, предвидена в двустранното споразумение, е съвместима с член 28 ЕО поради това, че спада към понятието за индустриална и търговска собственост съгласно член 30 ЕО. Приема, че наименованието „Bud“ е „просто“ (тъй като няма връзка между характеристиките на продукта и неговия произход) и „непряко“ (тъй като само по себе си не е географско наименование, а качествено прилагателно, което е в състояние да информира потребителя за произхода на продукта) географско указание, ползващо се с „абсолютна закрила“, т.е. закрила, която не зависи от никаква опасност от объркване или от измама.

2. Решението Bud I

36. В този контекст на 26 февруари 2001 г. Handelsgericht Wien спира производството срещу Ammersin и поставя на Съда четири преюдициални въпроса, на които той отговаря с посоченото по-горе Решение Bud I от 18 октомври 2003 г.

37. Трети и четвърти въпрос са посветени на действието на двустранното споразумение в Чешката република (не трябва да забравяме, че бившата Чехословакия подписва договора) и на отражението на член 307 ЕО.

измама и дава възможност да се възпрепятства вносът на стока, продавана законно в друга държава членка.“

38. По-голямо значение за настоящия случай имат първите два въпроса, отправени до Съда през 2001 г., които постановява следното:

39. В съответствие с точки 101 и 107 от решението запитващата юрисдикция е трябвало да провери дали означението „Bud“ указва или се позовава на произхода на продукта „според фактическото положение и схващанията в Чешката република“.

„1) Член 28 ЕО и Регламент № 2081/92 [...] допускат прилагането на разпоредба от двустранен договор, сключен между държава членка и трета страна, предоставяща на просто и непряко указание за географски произход от тази трета страна закрила в държавата членка вносител, която не зависи от някаква опасност от измама и дава възможност да се възпрепятства вносът на стока, продавана законно в друга държава членка.

3. Събитията след Решение Bud I

2) Член 28 ЕО не допуска прилагането на разпоредба от двустранен договор, сключен между държава членка и трета страна, предоставяща на означение, което в тази страна не се позовава нито пряко, нито непряко на географския произход на обозначавания с него продукт, закрила в държавата членка вносител, която не зависи от някаква опасност от

40. След отговора на Съда, на 8 декември 2004 г. Handelsgericht Wien отхвърля исканията на жалбоподателя. Приема, че чешкото население не свързва означението „Bud“ с даден район или място, в това число и град České Budějovice, и не смята, че то обозначава продукти или услуги от конкретно място, поради което не може да се квалифицира като географско указание. Следвайки решението на Съда, виенският съд постановява, че закрилата на това означение трябва да се счита за несъвместима с член 28 ЕО.

41. Въпреки че първоинстанционното решение е потвърдено при обжалване, спорът далеч не е приключил.

42. С определение от 29 ноември 2005 г. Oberster Gerichtshof отменя предходните решения и връща делото на Handelsgericht Wien, за да постанови ново решение след извършване на допълнителни процесуални действия. Като прилага критериите на точки 54 и 101 от Решение Bud I, австрийският върховен съд достига до извода, че макар „Bud“ да не представлява географско наименование, то е в състояние да информира потребителите, че така обозначеният продукт произхожда от определено място, район или страна, като остава съмнението дали потребителите приемат, че „Bud“, свързано с бира, дава указание за произход. Впрочем смята, че все още не е разрешен въпросът дали разглежданото наименование представлява просто или непряко географско указание.

43. След връщането на делото първоинстанционният съд отново отхвърля исканията на Budvar с Решение от 23 март 2006 г. Като се опира на представено от Ammersin демоскопско изследване, постановява, че чешкото население не свързва означението „Bud“ със специфично място, район или страна и не смята, че бирата „Bud“ има определено родно място (по-специално České Budějovice).

44. Жалбоподателят отново подава жалба пред Oberlandesgericht Wien (върховен областен съд на Виена), който отменя обжалваното решение и връща делото на първоинстанционния търговски съд с указания да се извърши, както е предложено Budvar, проучване сред релевантни групи от населението, за да се определи дали чешките потребители свързват означението „Bud“ с бирата, дали, правейки тази връзка — сами или след подсказването на наличието на такава от вещото лице — потребителите го разбират като указание, че продуктът произхожда от специфично място, район или страна, и при утвърдителен отговор на предходния въпрос да пояснят с кое.

45. При разглеждане на делото за трети пореден път Handelsgericht Wien намира за необходимо да постави последен преюдициален въпрос на Съда, за да изясни определени въпроси от Решение Bud I, чието тълкуване е породило съмнения в австрийските съдебни среди предвид съществените фактически и правни промени, настъпили след Решението от 2003 г., и по-специално присъединяването на Чешката република към Европейския съюз, закрилата на редица означения за бира с произход от České Budějovice като географски указания в Договора за присъединяване и посоченото по-горе Решение на втори апелативен състав на СХВП от 14 юни 2006 г., в чиито мотиви се сочи, че означението „Bud“, на което жалбоподателят се позовава, не може да представлява едновременно марка и географско указание.

В — *Преюдициалните въпроси*

Тези изисквания означават ли:

46. На основание член 234 ЕО *Handelsgericht Wien* поставя на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) В Решение от 18 октомври 2003 г. [...] Съдът е поставил изисквания за съвместимост с член 28 ЕО на закрилата като географско указание на означение, което в държавата по произход не е нито името на място, нито това на район, според които такова означение трябва:

— съгласно фактическото положение, и

— преобладаващите схващания в Чешката република да обозначава район или място на територията на държавата по произход,

— и неговата закрила в посочената държава трябва да бъде обоснована с оглед на критериите на член 30 ЕО.

1.1 че означението като такова изпълнява конкретна функция да насочва към определено място или район, или е достатъчно означението, свързано с обозначения от него продукт, да е в състояние да укаже на потребителите, че този продукт произхожда от определено място или район на територията на държавата по произход?

1.2 че трите условия представляват кумулативни условия, които трябва да бъдат разгледани поотделно?

1.3 че трябва да се направи проучване сред потребителите, за да се определят преобладаващите в страната по произход схващания, и при утвърдителен отговор — че за закрилата е необходима ниска, средна или висока степен на известност и причисляване?

1.4 че означението действително се използва като географско указание в страната по произход от няколко предприятия, а не само от едно, и че използването като

марка от едно-единствено предприятие е в противоречие със закрилата?

предоставена на друго означение за същия продукт — или във всеки случай закрила, разпростираща се по силата на двустранно споразумение в друга държава членка — и в този смисъл до изключващо действие на Регламент (ЕО) № 510/2006?“

- 2) Обстоятелството, че за дадено означение не е направено уведомление или не е подадена заявка нито в предвидения в Регламент № 918/2004 шестмесечен срок, нито другояче в рамките на Регламент № 510/2006, води ли до отпадане на съществуваща национална закрила или във всеки случай на закрила, разпростираща се по силата на двустранно споразумение в друга държава членка, когато според националното право на държавата по произход означението се определя като квалифицирано географско указание?

IV — Производството пред Съда

47. Преюдициалното запитване е подадено в секретариата на Съда на 25 октомври 2007 г.

48. Жалбоподателят и ответникът в главното производство, правителствата на Гърция и Чешката република, както и Комисията представят писмени становища.

- 3) Обстоятелството, че в рамките на Договора за присъединяване между държавите — членки на Европейския съюз, и нова държава членка, тази държава членка претендира въз основа на Регламент (ЕО) № 510/2006 закрила за няколко квалифицирани географски указания за дадена храна, води ли до невъзможност да се запази съществуваща национална закрила,

49. Представителите на Budejovicky Budvar Nacional Corporation, Rudolf Ammersin GmbH, Чешката република, Република Гърция и Комисията се явяват в заседанието, проведено на 2 декември 2008 г., за да изразят устно своите становища.

V — Анализ на преюдициалните въпроси

A — Две предварителни съображения

50. Това преюдициално запитване съдържа две особености, които заслужават да бъдат разгледани предварително.

1. Анализ на предходно решение

51. Първата особеност се състои във факта, че *Handelsgericht Wien* иска от Съда да разясни смисъла на определени пасажи от Решение Bud I.

52. Обстоятелството, че отчасти предметът на запитването е не норма на Общността, а решение на този Съд, според мен не поражда проблем, свързан с допустимостта. В досегашната си практика Съдът вече е приел да отговоря на такъв вид искания на националната юрисдикция, направени по реда на преюдициалното запитване, например в Решение от 16 март 1978 г. по дело *Robert Bosch*²⁶ и Решение от 16 декември 1992 г. по дело, наречено „*Stoke-on-Trent*“²⁷.

²⁶ — Става въпрос за дело 135/77, Recueil, стр. 855.

²⁷ — Council of the City of Stoke-on-Trent и Norwich City Council (C-169/91, Recueil, стр. I-6635).

53. В основата на тази молба за тълкуване на предходно решение обаче са различните становища във връзка с това решение, поддържани от две австрийски юрисдикции, между които съществува йерархична зависимост. Тъй като *Oberster Gerichtshof* и *Oberlandesgericht Wien* настояват, че събирането и преценката на доказателствата относно даден аспект на делото (схващания за означението „Bud“ в Чешката република) трябва да се извършат по определен начин, *Handelsgericht Wien* отнася въпроса до Съда вероятно с надежда, че той ще го подкрепи или поне ще сложи край на скритите разногласия между националните юрисдикции.

54. Съдът обаче не би трябвало да приема предизвикателството. В Решение Bud I той изрично е поверил тази преценка на националната юрисдикция и няма основания сега да променя позицията си, нито да внася различни критерии или допълнителни пояснения към направените в миналото.

2. Отправната хипотеза се променя

55. Втората особеност на настоящото дело се състои във факта, че хипотезата, на която се основава запитващата юрисдикция, се променя в трите преюдициални въпроса. В първия виенският съд пита според какви критерии Bud може да се счита за „просто и непряко“ географско

указание, съвместимо с член 28 ЕО, докато вторият и третият се основават на идеята, че според националното право на държавата по произход означението представява „квалифицирано“ географско указание.

56. Разликата между прости и квалифицирани географски указания е широко приета в доктрината²⁸ и съдебната практика²⁹.

57. Простите географски указания не изискват продуктите да притежават специален признак или известност, свързани с мястото, от което произхождат, но трябва да са достатъчни, за да установяват това място. За разлика от тях географските указания, които служат за означаване на продукт, притежаващ качество, репутация или друга характеристика, свързана с географския му произход, се считат за квалифицирани; освен териториалната връзка, те притежават и качествена, по-слаба от връзката на наименованията за произход, запазени за стоките, чиито особености се дължат на природните или човешките фактори в мястото им на произход. Общностната правна уредба защитава само наименованията за произход и квалифицираните географски указания.

28 — По-специално Cortés Martín, J.M., *La protección de las indicaciones geográficas en el comercio internacional e intracomunitario*, Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación, Madrid, 2003, p. 347.

29 — Вж. Решение от 10 ноември 1992 г. по дело Exportur (C-3/91, Recueil, стр. I-5529, точка 11) и Решение от 7 ноември 2000 г. по дело Warsteiner (C-312/98, Recueil, стр. I-9187, точки 43 и 44), както и Решение Bud I, точка 54.

58. В Решение Bud I е прието, че „Bud“ е просто географско указание³⁰, по отношение на което не се прилага Регламент № 2081/92, и са определени условията, при които неговата закрила на национално равнище би била в съответствие с общностното право или може да се разпростре спрямо трети държави. Като изразява нови съмнения относно формулировките в това решение, запитващата юрисдикция потвърждава първоначалното си разбиране, че означението е просто географско указание. Ето защо е странно, че впоследствие формулира два въпроса, основаващи се на евентуално определяне на „Bud“ като квалифицирано географско указание, попадащо в приложното поле на общностния регламент.

59. Според жалбоподателя това несъответствие води до недопустимост на първия преюдициален въпрос.

60. По силата на постоянната съдебна практика само националният съд, който е сезиран със спора, може да прецени както необходимостта от преюдициално заключение, за да може да постанови решението си, така и релевантността на въпросите, които поставя на Съда на основание член 234 ЕО³¹. Съдът обаче е постановил също така, че при изключителни обстоятелства може да разгледа условията, при

30 — Защото запитващата юрисдикция сочи, че е такова в съответствие с преходно решение на австрийския върховен съд.

31 — Вж. Решение от 16 юли 1992 г. по дело Meilicke (C-83/91, Recueil, стр. I-4871, точка 23), Решение от 18 март 2004 г. по дело Siemens и ARGE Telekom (C-314/01, Recueil, стр. I-2549, точка 34), Решение от 22 ноември 2005 г. по дело Mangold (C-144/04, Recueil, стр. I-9981, точка 34), Решение от 18 юли 2007 г. по дело Lucchini (C-119/05, Сборник, стр. I-6199, точка 43) и Решение от 6 ноември 2008 г. по дело Tespa International (C-248/07, Сборник, стр. I-8221, точка 32).

които е сезиран от националния съд, за да провери собствената си компетентност³². Такъв е случаят по-специално, когато поставеният пред Съда проблем е от чисто хипотетично естество³³, тъй като всъщност духът на сътрудничество, който трябва да ръководи развитието на производството по постановяване на преюдициално заключение, предполага, че националният съд трябва да отчетва възложените на Съда правомощия, които се състоят в подпомагане на правораздаването в държавите членки, а не във формулиране на консултативни становища по общи или хипотетични въпроси³⁴.

61. Самият *Handelsgericht Wien* признава непряко в определения си хипотетичния характер на първия въпрос, посочвайки, че ако през 2000 г. (когато отправя преюдициални въпроси, довели до Решение Bud I) „е съществувала презумпция, че означението „Bud“ представлява просто и непряко географско указание“, то впоследствие всичко се е променило, тъй като Решение Bud I „се позовава на положението в страната по произход, а именно Чешката република, за да разгледа въпроса за съвместимостта на закрилата на непряко географско указание с член 28 ЕО“, и тъй като „Bud“ е защитено в Чешката република като наименование за произход.

62. Въпреки тези категорични твърдения смисълът, който се придава на означението „Bud“ в Чешката република, предизвиква все още открита дискусия, която всъщност е в центъра на целия спор по главното производство. Отговорът на първия преюдициален въпрос би могъл да помогне да се установи дали то отговоря на условията за териториално название, което е задължително, за да се приеме за географско указание. Ако освен това съществува качествена връзка или каквото и да е друго основание, за да се счита за наименование за произход в Чешката република, отговорът на Съда на втория и третия въпрос би бил изключително полезен.

63. Следователно, макар и в друг контекст да е задължително фактите по делото да са установени и проблемите, свързани с националното право, да са разрешени към момента на запитването до Съда³⁵, би следвало трите поставени преюдициални въпроса в този случай да се приемат за допустими.

Б — По първия преюдициален въпрос

32 — Вж. Решение от 16 декември 1981 г. по дело Foglia (244/80, Recueil, стр. 3045, точка 21).

33 — Вж. Решение от 13 март 2001 г. по дело Preussen Elektra (C-379/98, Recueil, стр. I-2099, точка 39), Решение от 22 януари 2002 г. по дело Canal Satélite Digital (C-390/99, Recueil, стр. I-607, точка 19), Решение от 5 февруари 2004 г. по дело Schneider (C-380/01, Recueil, стр. I-1389, точка 22) и Решение от 12 юни 2008 г. по дело Skatteverket (C-458/06, Сборник, стр. I-4207, точка 25).

34 — Вж. Решение от 16 декември 1981 г. по дело Foglia, посочено по-горе, точки 18 и 20, Решение от 3 февруари 1983 г. по дело Robards (149/82, Recueil, стр. 171, точка 19), Решение по дело Meilike, посочено по-горе, точка 64 и Решение от 18 декември 2007 г. по дело ZF Zefeser (C-62/06, Сборник, стр. I-11995, точка 15).

64. С първия си преюдициален въпрос *Handelsgericht Wien* изага пред Съда съмненията си относно частта от Решение Bud I, в която са приети „изиск-

35 — Решение от 10 март 1981 г. по дело Irish Creamery Milk Suppliers Association (съединени дела 36/80 и 71/80, Recueil, стр. 735, точка 6).

вания за съвместимост с член 28 ЕО на закрилата като географско указание на означение, което в държавата по произход не е нито името на място, нито това на район“.

65. По-специално става въпрос за точки 101 и 107 от решението, в които на запитващата юрисдикция се възлага да провери дали „според фактическо положение и преобладаващите схващания в Чешката република“ означението „Bud“ указва район или място на територията на тази държава. Ако това е така и ако националната закрила е „обоснована с оглед на критериите на член 30 ЕО“, разпространето ѝ на територията на държава членка би било в съответствие с общностното право, а в противен случай би противоречало на член 28 ЕО.

1. Методът за проверка на свързването на Bud с определено място

66. Първото съмнение на виенския съд е свързано с това дали се изисква означението като такова да изпълнява конкретна функция за насочване към определено място или район или е достатъчно да указва на потребителите, че продуктът произхожда от определено място.

67. Точка 101 от Решение Bud I препоръчва да се провери дали означението

„Bud“ „обозначава“ даден район или място, което на пръв поглед би означавало, че съответства на топоним. Точка 107 обаче изключва тази възможност, като посочва пряко или непряко обозначаване; освен това посоченото решение се основава на хипотезата, че „Bud“ е „просто и непряко“ географско указание³⁶.

68. Географските указания и дори наименованията за произход невинаги се състоят от географски имена: когато това е така, се наричат „преки“, а в противен случай „непреки“, при условие че най-малкото са в състояние да информират потребителя, че така обозначеният продукт произхожда от определено място, район или страна. Самият Регламент № 510/2006 допуска последната възможност, предвиждайки в своя член 1, параграф 2 „традиционните имена“, дори те да не са топоними³⁷.

69. За изпълнение на изискванията на Решение Bud I следователно е достатъчно думата да указва мястото на произход на продукта. В настоящия случай следва да се установи дали „Bud“ информира чешките граждани, че бирата с това название произхожда от град České Budějovice, което не означава, че името изпълнява ролята на географско указание само

³⁶ — Решение Bud I, посочено по-горе, точка 54.

³⁷ — Регламент № 2081/92 ги допуска (поне изрично) само при наименованията за произход.

тогава, когато е посочено със съответния продукт.

70. Някои от възраженията на ответника се оказват релевантни. В параграфи 25 и 26 от своето писмено становище Ammersin поддържа, че конкурентът му Budvar употребява *фактически* думата „Bud“ като марка, а не като географско указание³⁸, което би могло да усложни обективната преценка на функцията, която в действителност изпълнява думата „Bud“, тъй като „потребителите на бира обикновено знаят — както шофьорите — мястото, района или страната, където се произвежда купената от тях бира или кола“, но това не трябва да води до объркване на тези марки с указанията за произход. Посочва някои много показателни примери като „Coca-Cola“ или „Volkswagen“: мнозинството от американците знаят, че „Coca-Cola“ се произвежда в Атланта и голяма част от германците свързват „Volkswagen“ с град Волфсбург, но нито едно от двете не се превръща поради това в географско указание.

71. Независимо от обстоятелството, че чешките потребители могат да отгатнат произхода на „бира Bud“, трябва да се установи дали думата „Bud“ е достатъчно ясна, за да извиква в съзнанието представата за бирата като продукт и за град České Budějovice като място, откъдето тя произхожда.

38 — Въпрос, който разглеждам подробно по-нататък.

72. Както съществителните „cava“ или „гарра“ напомнят съответно за испанското и италианското родно място на пенливо вино и ликьор и както „feta“ обозначава гръцко сирене³⁹, ако се приеме, че „Bud“ представлява географско указание, чешките потребители би следвало да свързват този израз с точно определено място и с производство на бира.

2. Дали става въпрос за три отделни условия

73. Във втората част на първия си преюдициален въпрос Handelsgericht Wien пита дали като приема, че всичко зависи от „фактическото положение и преобладаващите схващания в Чешката република“, както и от това дали закрилата на означението „Bud“ в тази държава е обоснована с оглед на критериите на член 30 ЕО, Решение Bud I „прави опит да въведе разграничение, така че да се проверяват три различни критерия, или от значение е единствено чешките потребители да свързват наименованието „Bud“ (свързано или не с обозначения с него продукт според отговора на първия въпрос) с определено място, район или страна“.

39 — Вж. заключенията ми по дело Canadane Cheese Trading от 24 юни 1997 г., точка 73 (Решение от 8 август 1997 г., С-317/95, Recueil, стр. I-4681), както и по дело Германия и Дания/Комисия от 10 май 2005 г., точка 188 (Решение от 25 октомври 2005 г., С-465/02 и С-466/02, Recueil, стр. I-9115).

74. Последното тълкуване е по-правилно. Текстът на Решение Bud I изглежда се основава на точка 12 от Решение по дело Exportur, посочено по-горе, според която закрилата на указанията за произход се определя от правото на страната вносител и „съществуващите в тази страна фактическо положение и схващания“. По дело Bud I обаче трябва да се вземат предвид обстоятелствата в страната по произход на стоките (Чешката република), а не в страната вносител (Австрия), тъй като в това решение се разглежда разпространето на закрилата, от която означението „Bud“ се ползва в първата от тези държави, на територията на втората по силата на двустранно споразумение.

75. Следователно точка 101 означава, че чешките потребители трябва да свързват „Bud“ с определено място или район при условията, посочени в отговора на въпрос 1.1, без да е необходимо да са настъпили някакви специфични „факти“.

76. Ако се установи, че това условие е изпълнено, следва да се провери дали означението „Bud“ не е придобило родов характер в държавата по произход, което според съдебната практика е условие за отнасяне на указание за произход към „индустриалната собственост“ по член 30 ЕО⁴⁰. В такъв случай защитата му би била

обоснована с оглед на критериите на тази разпоредба.

3. Необходимостта от извършване на проучване сред потребителите

77. С третата част от първия преюдициален въпрос се търси становището на Съда относно подходящия механизъм „за определяне на преработващите в страната по произход схващания“, и в частност относно релевантността на една анкета.

78. Съдебната практика приема, че е възможно да се използва проучване сред потребителите както за да се установи дали дадено рекламно съобщение въвежда в заблуждение⁴¹, така и за да се докаже отличителният характер на дадена марка⁴². И в двете хипотези Съдът уточнява, че националният съд трябва да реши в съответствие с правото на държавата членка какво точно средство да използва.

79. Следователно в приложение на принципа на процесуалната автономия и в настоящия случай националният съд

40 — Решение Bud I, точка 99, Решение по дело Exportur, посочено по-горе, точка 37 и Решение от 4 март 1999 г. по дело Conorcio per la tutela del formaggio Gorgonzola (C-87/97, Recueil, стр. I-1301, точка 20). Във връзка с родовия характер на наименование вж. заключението ми по дело Германия и Дания/Комисия, посочено по-горе, точки 46—49.

41 — Решение от 16 юли 1998 г. по дело Gut Springenheide и Tusky (C-210/96, Recueil, стр. I-4657, точка 35) и Решение от 13 януари 2000 г. по дело Estée Lauder Cosmetics (C-220/98, Recueil, стр. I-117, точка 31).

42 — Решение от 4 май 1999 г. по дело Windsurfing Chiemees (съединени дела C-108/97 и C-109/97, Recueil, стр. I-2779, точка 53).

трябва да реши според собственото си право дали да прибегне до експертиза, или да възложи извършване на проучване сред потребителите, за да установи дали означението „Bud“ има значение на указание за произход, както и да определи процента потребители, който да се счита за достатъчно показателен за целта.

4. Използването на „Bud“ от едно-единствено предприятие

80. В четвъртата и последна част от първия преюдициален въпрос *Handelsgericht Wien* пита дали Решение Bud I изисква географското указание да се използва като такова в страната по произход от няколко предприятия, поради което използването му като марка от едно-единствено предприятие е в противоречие със защитата.

81. Съмненията на националния съд произтичат от факта, че „означението „Bud“ е регистрирана марка в Чешката република, чийто притежател е жалбоподателят“, който освен това е единственото дружество, използващо означението в Чешката република, въпреки че „за всяко указание за произход е присъщо да се използва от всички поучили разрешение производители в определен район“.

82. Географското указание и марката са отделни, макар и сродни фигури. И двете защитават търговската репутация на артикул срещу евентуално незаконно обсебване от трети лица, като сочат произхода му — съответно географски и търговски. Различават се по това, че марката гарантира частен интерес, този на притежателя ѝ, докато географското указание защитава интересите на всички производители, установени в съответната зона.

83. Според мен горепосоченият оттенък не означава, че географското указание трябва се използва едновременно от няколко дружества от района, за да се запази неговата валидност, което зависи от други фактори. Най-малкото не смятам, че това може да се изведе, както изглежда предполага преюдициалното запитване, от точка 101 от Решение Bud I, упоменаваща задължението за установяване на „фактическото положение“ в Чешката република по отношение на спорното означение.

84. Тук обаче не става въпрос за марка, нито за географско указание, регистрирано на общностно равнище. Поради това броят на субектите, които на практика следва да използват означението, за да се запази ефективността му, би следвало да се определи от националното право с оглед на двустранния договор.

85. Същото важи и за въпроса дали използването на Bud като марка от едно-единствено предприятие би увредило закрилата му като географско указание.

86. Общностната правна уредба предвижда някои правила за разрешаване на възможните конфликти между географски указания и марки, като в основата на тези принципи е залегнало известно предпочитание към първите, вероятно защото защитават обществения интерес от това потребителите да са запознати с произхода и характеристиките на стоките⁴³. Така съгласно член 14 от Регламент № 510/2006 се отказва регистрацията на марки, които съответстват на защитени наименования за произход или географски указания, докато по-рано регистрираните или придобити чрез добросъвестно използване марки съществуват съвместно с указанията, регистрирани впоследствие по европейското право. Общностната правна уредба на марките забранява да се използват и знаци, които могат да заблудят по отношение на географския произход на стоката⁴⁴.

43 — Resinec, N., „Geographical indications and trademarks: Coexistence or „first in time, first in right“ principle?“, European intellectual property review, vol. 29 (2007), issue 11, 446—455; von Mühlendhal, A., „Geographical indications and trademarks in the European Union: conflict or coexistence“, Festschrift till Marianne Levin, 2008, 401—410 и Martínez Gutiérrez, A., „La tutela comunitaria de las denominaciones geográficas protegidas ante las marcas registradas“, Noticias de la Unión Europea, година XIX (2003), n 219, 27—36.

44 — Член 3, параграф 1, букви в) и ж) от Първа директива 89/104/ЕИО на Съвета от 21 декември 1988 година за сближаване на законодателствата на държавите членки относно марките (ОВ L 40, 1989 г., стр. 1, Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 1, стр. 92). За повече уточнения относно тълкуването на тези разпоредби вж. Решение от 4 май 1999 г. по дело Windsurfing Chiemsee, посочено по-горе в бележка под линия 42. Във връзка с конфликтите между марките и указанията за произход вж. Решение от 7 януари 2004 г. по дело Gerolsteiner Brunnen (C-100/02, Recueil, стр. I-691).

87. В настоящия случай обаче този възможен сблъсък между използването на марката „Bud“ и признаването ѝ като географско указание трябва да се разреши от националния съд в съответствие с двустранния договор.

В — По втория преюдициален въпрос

88. С втория си преюдициален въпрос австрийският съд иска да установи дали ако за дадено означение не е направено уведомление до Комисията за общностна регистрация, отпада съществуващата национална закрила или закрилата, разпрострираща се по силата на двустранно споразумение в друга държава членка, когато според националното право на държавата по произход (в настоящия случай Чешката република) означението е квалифицирано географско указание⁴⁵.

89. От Съда се иска да се произнесе относно изключващия характер на режима на общностна закрила на географ-

45 — Запитващата юрисдикция буквално посочва, че „за дадено означение не е направено уведомление или не е подадена заявка [...] в предвидения в Регламент № 918/2004 шестмесечен срок“. Този срок, установен в член 17 от стария Регламент № 2081/92, започва да тече от влизането му в сила и логично не е предвиден в новия Регламент № 510/2006. От своя страна Регламент № 918/2004 се отнася само до изпращането на заявка за регистрация „по силата на Регламент № 2081/92 преди 31 октомври 2004 г.“ Тази разпоредба обаче не изключва възможността да се прибегне към нормална процедура за регистрация, която не е обвързана със срок, съгласно новия Регламент № 510/2006. Поради тази причина в съображенията ми относно запазването на националните режими не засягам посочения шестмесечен срок.

ските указания и наименованията за произход, един от най-обсъжданите въпроси в тази област, на който съдебната практика към момента е отговорила само частично.

90. За наименованията, които не осигуряват никаква териториална връзка, тоест не указват нито пряко, нито непряко географския произход на продукта, в Решение Bud I се приема, че закрилата е в противоречие с член 28 ЕО. Следователно липсва национална защита за тези наименования⁴⁶. Общностното право също не ги защитава.

91. По отношение на простите географски указания от Решение Bud I и Решение по дело Warsteiner⁴⁷ следва, че защитата им на национално равнище е в съответствие с член 28 ЕО, тъй като попадат в изключениата по член 30 ЕО в качеството им на „индустриална собственост“. Този вид указания не се обхващат от приложното поле на общностния регламент (който изисква топографско значение на думата, а също и продуктите да имат специално качество или репутация поради мястото, от което произхождат).

46 — Също и Решение от 7 май 1997 г. по дело Pistre (C-321/94, C-322/94, C-323/94 и C-324/94, Recueil. стр. I-2343, точки 35 и 36).

47 — Решение от 7 ноември 2000 г. (C-312/98, Recueil. стр. I-9187).

92. Остават наименованията за произход и квалифицираните географски указания, които отговарят на критериите на европейската правна уредба и следователно могат да бъдат регистрирани и да получат закрилата на Регламент № 510/2006. Ако обаче не бъдат регистрирани в Общността, не е сигурно, че държавите членки могат да ги защитават със своя система или че цитираният регламент има изключващ характер и забранява каквато и да е държавна намеса в неговото формално и материално приложно поле.

93. Въпросът е сложен⁴⁸. В крайна сметка той е свързан със спора за „pre-emption“ на Общността във връзка с дадена мярка и за хипотезите, в които компетентността на държавите членки в дадена област на съвместна компетентност може да бъде изместена с действия на общностния законодател⁴⁹.

94. В настоящия случай спорът се заплита поради факта, че е възможно член 30 ЕО да допуска националната правна уредба. Според постоянната съдебна практика

48 — По този въпрос споделям мнението на генералния адвокат Jacobs в точка 41 от заключението му по дело Warsteiner от 25 май 2000 г. Въпросът за възможно съвместно съществуване на общностния регламент и националните режими, действащи в същата област, обаче не е повдигнат в това дело, отнасящо се само до законосъобразността на национална система за прости географски указания, които явно не се обхващат от Регламента.

49 — Както изтъква Weatherill, S., Съдът има важна роля при определяне на обхвата на това възможно „изместване“, но неговата функция не се състои в това да избира между преимуществата на две конкурентни регулаторни системи, а да тъкува общностната разпоредба, за да определи дали е зела цялото поле на действие (Weatherill, S., „Beyond preemption? Shared competence and constitutional change in the European Community“, Legal Issues of the Maastricht Treaty, ed. Wiley, 1999, p. 18).

тази разпоредба не цели „да запази някои области за изключителната компетентност на държавите членки, а да допусне националните законодателства да дерогират принципа на свободно движение на стоките, при условие че това е обосновано за постигане на целите, посочени в този член“⁵⁰. Прибягването до дерогациите по член 30 ЕО може обаче да престане да бъде обосновано, ако общността разпоредба вече брани същите интереси като националната след извършване на хармонизацията⁵¹.

95. Регламент № 510/2006 не разрешава напълно проблема, което подхранва раздялянето на доктрината⁵² и заемането на различни позиции от държавите членки.

96. Според мен изключващият характер на общностната система изглежда в по-голяма степен съответстващ на текста на общностната правна уредба, на нейната цел и на практиката на Съда.

50 — Решение от 5 октомври 1977 г. по дело *Tedeschi* (5/77, Recueil, стр. 1555), точка 34.

51 — Съдебната практика предлага няколко примера от общата селскостопанска политика: Решение от 5 октомври 1977 г. по дело *Tedeschi* (5/77, Recueil, стр. 1555, точка 35), Решение от 5 април 1979 г. по дело *Ratti* (148/78, Recueil, стр. 1629, точка 36), Решение от 8 ноември 1979 г. по дело *Denkavit* (251/78, Recueil, стр. 3369, точка 14), Решение от 20 септември 1988 г. по дело *Moogman* (190/87, Recueil, стр. 4689, точка 10) и Решение от 5 октомври 1994 г. по дело *Centre d'insemination Crespelle* (C-323/93, Recueil, стр. I-5077, точка 31).

52 — Ответникът по главното производство изброява над десет автора, защитаващи принципа на изключително прилагане на общностната система за квалифицирани географски указания. Съществуват и множество мнения в обратния смисъл. Cortés Martín, J.M., цит. съч., стр. 452 прави обширно обобщение на различните научни позиции.

1. Текстът на Регламент № 510/2006 и Регламент № 918/2004

97. За разлика от контекста на марките, при които ясно е избрана двойна система за гаранция — национална и общностна⁵³, в сферата на географските указания европейският законодател се е ограничил до приемане на регламент за общностната им закрила, без да хармонизира паралелно евентуално съществуващите национални режими.

98. Вероятно в основата на този регулативен подход стои идеята, че не могат да се запазят държавни норми, които биха могли да действат в приложното поле на общностния регламент. Текстът на Регламент № 510/2006 съдържа някои индикации в тази насока.

99. Член 5, параграф 6 от Регламента изглежда достатъчно показателен, въпреки че се нуждае от някои уточнения.

100. Разпоредбата предвижда, че от датата на изпращане на заявката за регистрация на Комисията „държавата членка може само временно да предостави“ закрила на наименованието на национално равнище по смисъла на Регламента (първа алинея).

53 — Така е въведена общностна система с Регламент (ЕО) № 40/94 на Съвета от 20 декември 1993 година относно марката на Общността (ОВ L 11, 1994 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 7, том 1, стр. 146) и паралелно хармонизация на националните законодателства чрез Първа директива 89/104/ЕИО, посочена по-горе.

По-нататък добавя, че „[т]ази преходна национална закрила се прекратява на датата, на която се вземе решението за регистрация“ (трета алинея) и след това уточнява, че „[п]оследиците от тази национална закрила, когато наименованието не се регистрира по настоящия регламент, е отговорност единствено на заинтересованата държава членка“ (четвърта алинея).

като такава разпоредба не би имала смисъл, ако държавите членки можеха да запазят своите режими в приложното поле на общностния регламент, защото означението би било защитено от националната разпоредба по време на преходния период.

101. Съдът е потвърдил в Решението си по дело *Warsteiner*, посочено по-горе, че този член 5, параграф 6⁵⁴ „няма отношение към въпроса дали на съответните си национални територии държавите членки могат да предоставят според своето законодателство закрила на географските наименования, чиято регистрация не е поискана в съответствие с Регламент № 2081/92 или които не отговарят на изискванията, за да се ползват от закрилата, предвидена от посочения регламент“ (точка 53).

103. Подходът, според който националната защита на квалифицираните географски указания съществува само временно, изглежда е в основата на съдържателните се в Регламент № 918/2004 преходни разпоредби за закрила на наименованията за произход и географските указания на земеделски продукти и храни от новите държавни членки.

102. Наистина член 5, параграф 6 не се произнася по въпроса за изключващия характер на общностния регламент, а само предвижда събитията, които биха могли да настъпят до постановяване на решението за обществена регистрация, но това не е пречка за позоваване на разпоредбата като инструмент за тълкуване, тъй

104. Член 1 от този регламент позволява на Чешката република и останалите присъединили се през 2004 г. държави да удължат до 31 октомври същата година „[н]ационалната закрила на наименованията за произход и на географските указания по смисъла на Регламент (ЕИО) № 2081/92, съществуващи към 30 април 2004 г.“ [неофициален превод], добавяйки, паралелно на предвиденото в член 5, пара-

54 — Решението се отнася до тогава действащия член 5, параграф 5, втора алинея от Регламент № 2081/92, чието съдържание е възпроизведено в член 5, параграф 6 от Регламент № 510/2006.

граф 6 от Регламент № 510/2006, че когато „заявката за регистрация [...] е изпратена на Комисията“ [неофициален превод], посочената закрила следва да се запази до вземане на решение във връзка с това.

2. Целта на общностната правна уредба и подготвителните работи

105. Тази разпоредба, която е по-ясна от член 5 от Регламент № 510/2006, не се отнася само до временното удължаване на действието на национален режим при заявка за регистрация до вземането на решение по нея, а и изрично посочва, че системите, действащи в държавите членки към момента на присъединяването, продължават да съществуват само до 31 октомври 2004 г., от което следва, че след едната или другата дата няма държавна защита, паралелна на общностния регламент и действаща в същата област.

107. Целите на Регламент № 510/2006 могат да се постигнат само с един единен европейски инструмент за закрила на наименованията за произход и на географските указания.

108. От самото начало тази правна уредба е отговорила на нуждата от „общностен подход“ в тази област.

106. Предходният извод по мое мнение не се опровергава от това, че се предвижда съответната държава да поеме отговорността за „[п]оследиците от тази национална закрила, когато означението не се регистрира на общностно равнище“ [неофициален превод], (нито от паралелната разпоредба на член 5, параграф 6, четвърта алинея от Регламент № 510/2006). Тази алинея има предвид последиците на националния режим, ако не се регистрира заявеното указание, а не произтичащите от запазването на държавната правна уредба след този преходен период.

109. Това произтича от съображение 6 и 7 от Регламента от 1992 г., в които се посочва, че волята за закрила на земеделски продукти или храни, разпознаваеми по географския им произход, е подтикнала някои държави членки към създаване на „контролирани наименования за произход“ [неофициален превод]. Приема се, че понастоящем съществуват „различия“ в националните практики и се настоява за „подход на Общността“, тъй като „рамка от правила на Общността за защита ще позволи развитието на географските указания и наименованията за произход поради това, че осигурявайки един по-еднообразен подход, такава една рамка ще осигури честна конкуренция между производителите на продукти,

ползвачи се от такива означения, и ще увеличи доверието на потребителите към продуктите“ [неофициален превод] (съображение 6 от новия регламент от 2006 г. предлага много сходен текст).

110. Следователно целта е да се гарантира еднакво качество за всички потребители в рамките на Договора, а тя трудно може да се постигне, ако се третират различно, макар и на ограничена територия наименования, чиито характеристики съвпадат с тези на регистрираните на общностно равнище⁵⁵.

111. Вероятно поради тази причина в съображенията на двата регламента се набляга толкова на ползата от еднороден режим на квалифицираните географски указания, особено когато не е приета успоредно директива за хармонизиране на евентуално съществуващите национални системи. Ако желанието беше да се запази действието им, без да се накърнява тази „еднообразност“, би се пристъпило към хармонизация както в случая на марките.

55 — Според López Escudero, M., Регламент № 2081/92 създаде „вътрешен пазар за географските означения [...] закрила на наименованието, която действа на цялата територия на Общността и изглежда много по-благоприятна за производителите от закрилата, предоставена от националните разпоредби [...]“. Чрез Регламент № 2081/92 ЕО се установява система за специална закрила на географските означения, за да се сведат до минимум проблемите за търговията вътре в Общността, дължащи се на различията между съществуващите национални системи“, които следва да се считат за премахнати. (López Escudero, M., „Parmigiano, feta, epoisse y otros manjares en Luxemburgo — Las denominaciones geográficas ante el TJCE“, Une communauté de droit, Festschrift für Gil Carlos Rodríguez Iglesias, BWV 2003, p. 410 и p. 419).

112. Подготвителните работи във връзка с приемането на Регламент № 2081/92 също загатват за волята на общностния законодател.

113. Позицията на Комисията винаги е била открита. В своето предложение от 1990 г.⁵⁶ тя подчертава, че общностната закрила трябва да замести националните механизми за защита, който критерий потвърждава впоследствие в изявленията си пред Съда. Икономическият и социален комитет, от друга страна, изразява в становището си своето предпочитание към съвместното ѝ съществуване на двете равнища⁵⁷.

114. В преговорния процес разногласията продължават, но Съветът накрая избира да не се споменава изрично запазването на националните режими. Включва обаче намек за изключващ характер на Регламента, като предвижда в неговото дванадесето съображение, че „за да се ползват от закрила във всяка държава членка, географските указания и наименованията за произход следва да бъдат регистрирани на общностно равнище“. [неофициален превод]

56 — Предложение на Комисията SEC (90) 2415 (OB C 30, 1990 г.).

57 — OB C 269, стр. 63.

3. Съдебната практика

115. Въпреки че, както вече посочих, Съдът все още не се е произнесъл по този въпрос, някои решения предвещават идеята за изчерпателност на общностната правна уредба.

116. В решенията по дело *Gorgonzola*⁵⁸ и по дело *Chiciak и Fol*⁵⁹ се изтъкват ограниченията, които се налагат на държавите членки от момента, в който поискат от Комисията регистрация на дадено означение.

117. В Решение по дело *Gorgonzola* се приема, че доводът, че предоставената от държава членка закрила на наименование за произход се запазва след регистрацията му, при условие че надхвърля общностната защита, противоречи на текста на Регламента, който „позволява на държавите членки да запазят националната закрила на означение само до датата, на която се вземе решение за регистрацията му като означение, защитено на общностно равнище“.

58 — Решение от 4 март 1999 г. по дело *Consortio per la tutela del formaggio Gorgonzola* (C-87/97, Recueil, стр. I-1301, точка 18).

59 — Решение от 9 юни 1998 г. по дело *Chiciak и Fol* (C-129/97 и C-130/97, Recueil, стр. I-3315).

118. В Решение по дело *Chiciak и Fol* Съдът приема, че държава членка не може да променя наименованието за произход, за което е поискала регистрацията му в съответствие с Регламента, нито да го закрила на национално равнище, и изрично свързва стремежа на Регламента към уеднаквяване с изключващия му характер, като посочва, че той „има за цел да осигури единна закрила на географските означения в Общността“, допълвайки, че „трябва да се признае, че посочената единна закрила произтича от регистрацията, извършена в съответствие със специално предвидените в Регламента правила“ (точка 25). В този смисъл установява, че общностната разпоредба въвежда „задължение за общностна регистрация на географските указания, за да могат да се ползват със закрила във всяка държава членка“, като определя общностната рамка, която по-нататък трябва да регулира тази закрила (точка 26).

119. Подобно твърдение се среща в точка 50 от Решение по дело *Warsteiner*, посочено по-горе. Също така следва да бъде посочена и точка 49 от това решение, според която „преследваната от Регламент № 2081/92 цел не може да бъде поставена под въпрос като наред с посочения регламент се прилагат националните разпоредби за закрила на указания за географски произход, които не попадат в приложното му поле“. При тълкуване а contrario това твърдение означава, че национална правна уредба на квалифицирани географски указания, попадащи в обхвата на общностния регламент, наистина би могла да застраши постигането на целта на европейската разпоредба.

120. Следователно съдебната практика изглежда е приела предложението за задължителна общностна регистрация в посоченото съображение 12 от Регламент № 2081/92.

121. Ако обаче регистрацията е задължителна за означения, попадащи в приложното поле на Регламента, който освен това има изключващ характер, указание с тези характеристики, за което не е изпратена заявка за общностна регистрация в съответния срок, остава без защита, тъй като няма паралелна национална закрила предвид прекратяването на действието на националния режим.

4. По запазването на закрила, разпространява се по силата на двустранно споразумение в друга държава членка

122. Ако режимът, създаден с общностния регламент, изглежда несъвместим със запазването на националната закрила в същата област, съществува още по-

голямо основание да се изключи разпространето ѝ в други държави членки.

123. Тази идея се поддържа в член 5, параграф 6 от Регламент № 510/2006, чиято пета алинея предвижда, че мерките за защита, временно осигурена от държавите членки на наименования, за които е висящо производството по заявка за общностна регистрация, „имат действие единствено на национално равнище и няма да имат въздействие върху вътрешната търговия в Общността“.

124. Разпоредбата иска да избегне прекратяването на защитата на означенията, попадащи в приложното поле на Регламента, след подаване на заявка за общностна регистрация. Независимо от това определя времеви и териториален обхват на преходната национална закрила в съответствие с волята „да се уеднакви“ подходът към географските указания в рамките на Европейския съюз.

125. „Общностният подход“ на Регламент № 510/2006 не само предполага премахването на всяка национална система за квалифицирани географски указания, но и a fortiori неприложимостта на каквото и да е двустранно споразумение между две държави членки за закрилата им извън

Регламента. Запазването на мрежа от вътрешноевропейски споразумения, които се наслагват към общностната правна уредба, би довело до непрозрачност, която е несъвместима с целите на този механизъм.

126. Чешката република обаче изтъква, че всички доводи в полза на изключващия характер на Регламент № 510/2006 предполагат отричане на международните задължения на присъединяващите се страни, по-специално в контекста на закрилата в държавите — членки на Лисабонския съюз, с което се нарушава член 307 ЕО⁶⁰.

127. В настоящото дело обаче не е възможно успешно позоваване на член 307 ЕО, тъй като вече не се разглеждат права на държава, която не е членка на Съюза. Това следва от текста на разпоредбата, според който „[п]равата и задълженията, произтичащи от споразумения, сключени преди 1 януари 1958 г. или, за присъединяващите се държави — преди датата на тяхното присъединяване, между една или повече държави членки, от една страна, и една или повече трети страни, от друга“, не се засягат от разпоредбите на Договора за ЕО. Както Съдът напомня в Решение по дело *Matteucci*⁶¹, член 307ЕО

(предишен член 234 ЕО) не споменава „споразуменията, сключени единствено между държави членки“. Следователно не може да се прибягва към него по отношение на спогодба, страни по която са само две държави членки (независимо дали са били такива към момента на подписването ѝ) и която няма каквато и да било връзка с трета държава.

5. Извод

128. В тази област общностният законодател е избрал не пътя на взаимното признаване, а централизацията на инструментите за общностна защита. Институтът има смисъл само ако маркировката „защитено географско указание“ има конкретно значение, което може да се свърже с качеството и е еднакво за всички потребители, която цел е непостижима при евентуално съвместно съществуване на европейската правна уредба с други системи с различен териториален обхват, но приложими към означения със същите характеристики.

129. Приемам, че Регламент № 510/2006 изключва всяка национална закрила или двустранно установена закрила на квалифицирани географски указания, включени в приложното му поле. Поради това означение, попадащо в посоченото приложно

60 — Изненадващо Комисията също цитира този член в писменото си становище като посочва, че Регламентът не допуска спорната закрила да се разпростира на територията на друга държава членка „без да се засяга член 307 ЕО“. Запитана по този въпрос по време на устните състезания, тя отговаря, че това изречение е добавено, за да се обхванат евентуални ситуации, в които дадена държава членка е длъжна да запази договори с трети държави, сключени преди присъединяването ѝ. Такъв е случаят с третите държави, които са страни по Лисабонската спогодба.

61 — Решение от 27 септември 1988 г. (235/87, *Recueil*, стр. 5589, точка 21).

поле, за което не е направено уведомление до Комисията, не може да бъде независимо защитено от една или повече държави членки и така остава без защита; но това обстоятелство не произтича единствено, както изглежда предполага формулировката на преюдициалния въпрос, от липсата на регистрация на указанието, а от изключващия характер на общностната система.

поле, трябва да се прекрати независимо от обстоятелството, че е предприета общностна регистрация на други означения за дадена храна.

Г — *По третия преюдициален въпрос*

130. Третият преюдициален въпрос на *Handelsgericht Wien* цели да се установи дали обстоятелството, че в Договора за присъединяване на Чешката република към Европейския съюз се предвижда закрила на няколко квалифицирани географски указания за бирата от град *České Budějovice*, е релевантно за запазване на действието на системите за национална или двустранно установена закрила на друго означение за същия продукт.

131. Отговорът на този последен преюдициален въпрос изглежда ненужен, ако се приеме, че Регламент № 510/2006 има изключващ характер, тъй като всяка национална или договорно установена закрила, действаща в същото приложно

132. Независимо от изложеното, отговорът на този въпрос изисква да се направи анализ на Решение по дело *Chiciak и Fol*, посочено по-горе, което дело е до известна степен свързано с настоящото.

133. С декрет от 14 май 1991 г. френското правителство въвежда наименованието за произход „*Epoisses de Bourgogne*“ за вид сирена, произхождащи от този район, и иска от Комисията то да бъде регистрирано в съответствие с Регламент № 2081/92. През 1995 г. декретът е изменен, за да се регистрира думата „*Epoisses*“ като контролирано наименование за произход. Решение по дело *Chiciak и Fol* постановява, че държава членка не може да приема разпоредби за изменение на наименование за произход, чиято регистрация е поискала в съответствие с общностния регламент, нито да го защитава на национално равнище.

134. Това решение ограничава правомощията на държава членка по отношение на географско указание, за което е направено уведомление до Комисията за регистрацията му. Общностният регламент допуска в държавата да съществува преходна закрила за това означение (ограничена времево и териториално, както посочих по-горе). Решението допълва, че националните власти не могат да променят указанието, за което е направено уведомление.

135. Разглежданото от Съда по дело „Eroisses“ поведение на държавата обаче се състои в промяна на означение, за което е висящо производство за регистрация, поради което решението по принцип не е пряко приложимо, когато се защитава означение, указващо същото място на произход като това на други, вече регистрирани на общностно равнище, означения за същия продукт.

136. Идеята за необходимост от ограничаване на сферата на действие на държавите членки в тази област стои в основата на Решение по дело Chiciak и Fol, но би било излишно тълкуването му в толкова

широк смисъл предвид несъмнено изключващия характер, който по мое мнение има Регламентът.

137. Следователно прилагането на съдебната практика, установена по дело Chiciak и Fol, към настоящото дело би било уместно само ако означението „Bud“ представлява част от или съкращение на някое от географските указания, защитени на общностно равнище за бирата от České Budějovice (Budějovické pivo, Českobudějovické pivo и Budějovický měšťanský var според Договора за присъединяване)⁶². Този въпрос обаче следва да се разреши от националните юрисдикции.

138. Следователно, ако дадено означение, за разлика от други за същата храна с идентичен произход, не е включено в списъка на Договора за присъединяване с оглед на общностната му закрила, това по принцип не представлява пречка за националната или двустранно установената закрила на означението, освен ако е кратък вариант или част от някое от географските указания, за които е направено уведомление. Това твърдение обаче е без практическо значение предвид изключващия характер на Регламент № 510/2006.

62 — Ответникът по главното производство отхвърля тази възможност. При всички случаи обстоятелството, изтъкнато и от Ammersin, че означението „Bud“ вече се е ползвало от закрила преди присъединяването, не е релевантно за целта.

VI — Заключение

139. В светлината на изложените разсъждения предлагам на Съда да отговори на поставените от Handelsgericht Wien преюдициални въпроси, като постанови, че:

„1) Изискванията, поставени от Съда в Решение от 18 октомври 2003 г. по дело Budějovický Budvar за съвместимост с член 28 ЕО на закрилата като географско указание на означение, което в страната по произход не е нито името на място, нито това на район, означават, че:

1.1) наименованието трябва да е достатъчно ясно, за да извиква в съзнанието представата за даден продукт и за неговия произход;

1.2) не са различни изисквания, които трябва да бъдат разгледани поотделно;

1.3) не налагат да се направи проучване сред потребителите, нито определят резултата, който би следвало да се получи за обосноваване на закрилата;

1.4) не предполагат означението действително да се използва като географско указание в страната по произход от няколко предприятия, нито се произнасят относно използването му като марка от едно-единствено предприятие.

- 2) Когато за дадено означение не е направено уведомление до Комисията в рамките на Регламент (ЕО) № 510/2006 на Съвета от 20 март 2006 година относно закрилата на географски указания и наименования за произход на земеделски продукти и храни, отпада съществуващата национална закрила или закрилата, разпростираща се по силата на двустранно споразумение в друга държава членка, ако според националното право на държавата по произход означението представлява квалифицирано географско указание, предвид изключващия характер на Регламент № 510/2006 по отношение на означенията, попадащи в приложното му поле.

- 3) Обстоятелството, че в Договора за присъединяване между държавите — членки на Европейския съюз, и нова държава членка е предвидена закрила за няколко квалифицирани географски указания за дадена храна съгласно Регламент (ЕО) № 510/2006, не забранява да се запази съществуваща национална закрила или закрила, разпростираща се по силата на двустранно споразумение в друга държава членка, на друго означение за същия продукт, освен ако то е съкращение на или част от някое от географските указания, защитени на общностно равнище за същата стока. Регламент № 510/2006 няма изключващо действие в този смисъл, като това не засяга отговора на втория преюдициален въпрос.“